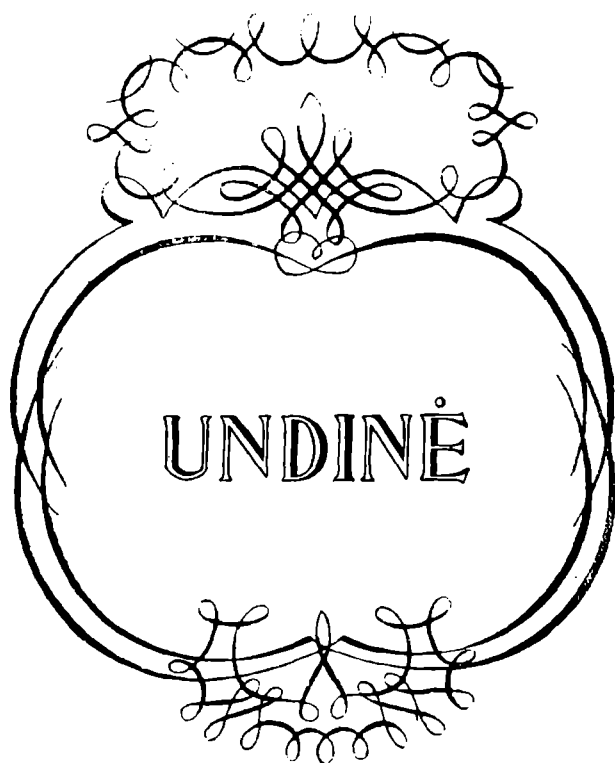

UNDINĚ

NIEPRO KRANTAS. MALŪNAS

ALŪNININKAS IR JO DUKTĒ

MALŪNININKAS

je, jūs visos, jaunosios mergelēs,
ailutēs jūs! Jau jeigu pasisuko
ē jūs žmogus neprastas, pagarbus,
 prie savęs jį turite pririšti,
cuo? — protingu elgesiu, dora,
iot tai griežtumu, tai vėl glamone;
kartais palengva, užuominom
ninti vestuves, o kas svarbiausia —
augoti mergautinė garbė,

Brangesnė už visus turtus; jinai —
Kaip žodis: jei išsprūdo — negražinsi.
O jeigu nėra jokios vilties vestuvėms,
Tai bent jau vis dėlto kaip nors reikėtų
Kokios naudos turėti sau ar pelno
Namiškiams kiek pasukt; reik pagalvoti:
„Ne amžinai juk jis mane mylės
Ir lepins šitaip“. Betgi ne! Ir kam
Apie gerovę jums galvot! Ar tinka?
Tuoju jūs sukvailėjate: jūs skubate
Išpildyt veltui užgaidas visas,
Jūs trokštate visą dieną kabot ant kaklo
Draugužiui mylimam, o mylimasis,
Žiūrėk, — ir pėdos jo atšalo; jūs —
Palikote vargę: ai, kaip jūs kvailios!
Ar nesakiau aš šimtą kartų tau:
„Ei, tu, žiūrėk, nebūki tokia kvaišė,
Nepražiopsoki laimės tu savos,
Tu nepaleiski kniaziaus ir pigiai
Nepražudyk savęs!“ Ir kas išėjo? ..
Dabar sėdėk ir verk to amžinai,
Ko negražinsi niekados.

DUKTĖ

Kodėl gi
Tu vis manai, kad metė jis mane?

MALŪNININKAS

Kaip tai kodėl? Juk, būdavo, kiek kartų
Atvykdavo malūnan per savaitę?
A? Būdavo kasdien, o kai kada

Ir du kartus, vēlāu — retyn, retyn vis
Jis ģēmē būt, — ir devinta diena
Jau nebematom jo. Kā pasakysi?

DUKTĒ

Negali; ar mažai darbu jis turi?
Jis ne malējas, juk už jī negali
Vanduo darbuotis. Teigia jis dažnai,
Jog jo darbai yra visu sunkiausi.

MALŪNININKAS

Taip, jam tikēk! Kuomet gi kniaziai dirba
Ir darbas koks? Lapes ir zuikius nuodyt,
Puotauti bei savus kaimynus skriausti,
Bei prisipratint jus, vargšes kvailes.
Jis darbus dirba pats; ir kaip man gaila!
O už mane — vanduo! . . O man ramybės
Nei dieną nēr, nei naktį, kur žvelgiu tik,
Tai čia, tai ten taisyti reikalinga, —
Prakiūra, pūva. Štai, kad tu iš kniaziaus
Mokētum išprašyt malūnui lopyt
Nors šiek tiek pinigėlio, — būt geriausia.

DUKTĒ

Ak!

MALŪNININKAS

Kas įvyko?

DUKTĒ

Štai, girdžiū trypimą
Jo žirgo. . . Jis, tik jis!

MALŪNININKAS

Žiūrėk, dukrele,
Tik patarimų nepamiršk, atminki...

DUKTĖ

Štai jis! Štai jis!

(Ieina kniazius. Arklininkas nuveda
jo žirgą.)

KNIAZIUS

Sveika, bičiule mano,
Ir tu, malūnininke!

MALŪNININKAS

Mielas kniaziau,
Sveiki atvykę! Jau ilgai, ilgai
Nematėm mes tavų akių šviesiųjų.
Einu paruošti tau dabartės vaišių.
(Išeina.)

DUKTĖ

Ak, pagaliau prisiminei mane!
Ar tau ne gėda taip ilgai kankinti
Mane žiauriu, beprasmiu laukimu?
Ir ko į galvą man neprisirinko?
Kokios gi baimės aš neiškentėjau?
Galvodavau, gal žirgas bus tave
Nunešęs pelkėsna, o gal lokys
Tave miške gūdžiajame sudraskė,
Gal tu sergi, nebemyli manęs...
Bet dėkui dievui! Gyvas tu ir sveikas,
Kaip ir anksčiau, tu vis myli mane;
Ar ne tiesa?

KNIAZIUS

Kaip ir anksčiau, brangioji!
Ne, dar labiau dabar!

Ji

Tačiau gi tu
Nuliūdęs; kas nutiko?

KNIAZIUS

Aš nuliūdęs?
Tik tau taip pasirodė; ne, aš linksmas
Visuomet, kai tave matau čia.

Ji

Ne,
Kuomet-tu linksmas, iš toli skubi,
Šauki mane — kur mano balandėlė,
Ką veikia ji? O jau paskui bučiuoji
Ir klausinėji: ar džiaugiuos tavim,
Ar laukiau taip anksti tavęs atvykstant.
Dabar — tylėdamas manęs klausais,
Nebeapglėbi nei akių bučiuoji;
Tu susirūpinęs kažko. Kodėl gi?
Ar nepyksti tu ant manęs tiktai?

KNIAZIUS

Nenoriu ašen apsimesti veltui,
Teisi tu: sielvartas sunkus krūtinėj,
Ir toks, kad tu jo niekad negalėsi
Nei meilės glamonėjimais sumažinti,
Nei jo palengvinti, nei pasidalyti.

JI

Bet su tavim skaudu man nekentėt
 Bendrų skausmų — man paslaptį atverki.
 Jei leisi, verksiu aš; jeigu neleisi,
 Nė ašarėlė neužgaus tavęs.

KNIAZIUS

Ir kam gaišuot? Juk juo greičiau — geriau bus.
 Brangioji, tu žinai, nėra pasauly
 Juk laimės pastovios: nei kilmingumas,
 Nei grožis, nei jėga, nei turtingumas, —
 Nelaimės juk išvengt negali nieks.
 Ir mes — tiesa juk, mano balandėle?
 Laimingi buvome; ir iš tikrųjų
 Buvau laimingas su tavim, mylėjau,
 Ir kas tik su manim beatsitiktų,
 Kur aš bebūčiau, ten vis prisiminsiu
 Tave, brangioji; to, ko netenku,
 Pasauly niekas man neužvaduos.

JI

Dar žodžių tavo negaliu suprasti,
 Bet jau baugu. Likimas graso mums;
 Jis rengia mums nenumatytą vargą,
 Išsiskyrimą, gali būt.

KNIAZIUS

Atspėjai,
 Likimo lemta mums jau išsiskirt!

JI

Kas perskirs mus? Argi paskui tave
 Visur keliaut nebūsiu pajėgi?

Aš persirengsiu berniuku. Stropiausiai
Tarnausiu tau kelionėje ir žygiuos
Arba kare, — aš karo nebijau.
Kad tik kartu. Ne, netikiu aš, ne!
Arba iškvost mintis tu mano trokšti,
Arba tu tyčia su manim juokauji.

KNIAZIUS

Ne, šiandien man perdaug sunku juokauti.
Nėra man reikalo iškvost tave;
Nesirengiu nei tolimon kelionėn,
Nei vykt karan. Šikart lieku namie.
Bet su tavim turiu aš amžiams skirtis,

JI

Palauk, dabar aš viską suprantu. . .

Tu nori vest.

(Kniazius tyli.)

Vedi! . .

KNIAZIUS

Kas man daryti?

Pati svarstyk. Juk nelaisvi ir kniaziai,
Kaip mergužėlės — renkasi drauges
Jie ne dėl meilės, bet dėl sumetimų
Kitų žmonių, dėl svetimos naudos.
Tau sielvartą išgydys dievas, laikas.
Tu nepamiršk manęs. Štai atminimui
Galvaraištis; duok, pats tau jį uždėsiu
Dar atnešiau štai perlų tau eilutę —
Priimki juos. Be to dar: dovanų,
Žadėtų tėvui. Atiduoki jam.

(Paduoda jam maišelį su auksu.)

Sudieu!

JI

Palauk, turiu tau pasakyti...
Tik pamiršau...

KNIAZIUS

Na, ką?

JI

Aš dėl tavęs

Viskam ryžtuosi... Ne, ne tai... Palauk —
Negalima, kad amžinai iš tikro
Mane pamestumei... Tai vis ne tai.
O taip!... Prisiminiau: po širdimi
Šiandie vaikelis tavo sukrutėjo...

KNIAZIUS

Vargšėlė! Kaip gi bus? Tai nors dėl jo
Tų pasisaugok; nepaliksiu aš
Nei tavo kūdikio ir nei tavęs.
Gal būti, su laiku aš pats atvyksiu
Jus aplankyti. Raminkis, nesigraužk!
Leisk paskutinį kartą apkabinti.

(Nueidamas.)

Ak! Baigta jau — lyg palengvėjo širdžiai.
Tikėjausi audros, tačiau bėda
Ramiai praėjo.

(Nueina. Ji pasilieka nejudėdama.)

MALŪNININKAS

(įeidamas)

Kniaziau, teikis dar
Malūnan malonėt... Bet kur jisai?

Sakyk, kur mūsų kniazius? Žiū, kaip spindi
Galvaraištis! Brangakmeniai vienil
O žėri! karoliai. Na, tikrai —
Kaip caro dovana. Ak, labdarys!
O čia kas? Kapšas? Ar ne pinigai tik?
Bet ko taip stovi, ko neatsakai man,
Nepratari žodelio? Argi tu
Net apkvaišai iš džiaugsmo netikėto,
Ar stabo ištikta?

DUKTĖ

Nepatikėsiu,
Negali būt! Jį taip karštai mylėjau!
Arba jisai žvėris? Arba širdis jo
Gauruota?

MALŪNININKAS

Apie ką tu čia kalbi?

DUKTĖ

Sakyk, mielas, kuo galėjau jį
Užrūstinti? Nejau per savaitėlę
Manasis grožis dingo? Gal jį kas
Apgirdė, apžolėjo?

MALŪNININKAS

Kas tau daros?

DUKTĖ

Mielasis, jis išvyko. Ten, štai, skrieja!
Ir aš, beprotė, jį ramiai paleidau
Ir už skvernų aš nesikabinau jam,
Ant žirgo brizgilų nepalinkau?

Tegul man būtų pyktyje rankas
Nukirtęs lig alkūnių, ar šioj vietoj
Sutrypęs savo žirgu būt mane.

MALŪNININKAS

Kas jai?

DUKTĖ

Matai, juk nelaisvi ir kniaziai,
Kaip mergužėlės, — renkasi žmonas
Jie ne iš meilės... Betgi laisvė jiems,
Atrodo, verkt, dievažintis, vilioti
Ir pasakot: „Nuvešiu aš tave
Į savo šviesią pilį, slaptą menę,
Parča ir aksomu rausvu išpuošiu.“
Vargšes jiems laisvė pratint mergeles
Vidurnaktį į jų švilpimą keltis
Ir lig aušros sėdėti už malūno —
Jiems malonu kniazinę širdį smagint
Vargeliais mūsų, o vėliau — sudieu:
Keliauki, balandėle, kur tu nori,
Mylėk, kas pasitaikys.

MALŪNININKAS

Štai dalykai!

DUKTĖ

Su kuo jisai? Mane į ką išmainė?
Surasiu ją, aš tarsiu jai, skriaudikei:
„Atstok nuo kniaziaus, tu matai — dvi vilkės
Nesutelpa vienoj pakriūtėj.“

MALŪNININKAS

Kvaiše!

Jei nuotaką jau renkasi sau kniazius,
Tai kas jam gali sutrukdyt? Matai!
Ar nesakiau aš tau. . .

DUKTĖ

Ir jis galėjo
Garbingai, kaip žmogus, dar atsisveikint,
Ir dovanas švaistyti — dar kokias!
Ir pinigų! Išpirkt save jis manė!
Liežuvį troško nusidabrint man,
Kad apie jį blogų kalbų nesklistų
Ir nepasiektų jo jaunos žmonos.
Beje, aš pamiršau — tau atiduot
Įsakė jis sidabrą šį už tai,
Kad tu buvai jam malonus, kad dukrai
Tu leidai valkiotis su juo, kad ją
Globojai neketai. . . Naudos suteiks
Tau mano pražūtis.

(Atiduoda jam maišelį.)

MALŪNININKAS

(verkdamas)

Ko susilaukiau!

Išgirst ką leido dievas! Nuodėmė
Taip skaudžiai priekaištauti savo tėvui.
Viena tu, vaike, man esi pasauly
Senatvėje: viena paguoda man
Tad kaip tavęs galėjau aš neleptint?
Ir dievas nubaudė, kad netesėjau
Aš tėvo pareigų.

DUKTĖ

Ak, man tvanku!

Angis šaltoji smaugia mano kaklą...

Angim, angim apraizgė jis mane,

Ne perlais.

(Nuplėšia nuo kaklo perlus.)

MALŪNININKAS

Tu atsikvošėk!

DUKTĖ

Aš taip

Suplėšyčiau tave, angie skriaudike,

Nuo jo piktai atskyrusią mane!

MALŪNININKAS

Juk kliedi, tujen kliedi!

DUKTĖ

(nusiima galvaraištį)

Štai, vainikas,

Vainikas — gėdos! Štai, kuo mus sujungė

Klastingas priešas, atsisakius man

Nuo visko, kas anksčiau brangu man buvo.

Mes išsiskyrėm! Žūk, vainike mano!

(Sviedžia galvaraištį į Dnieprą.)

Dabar jau baigta man.

(Šoka į upę.)

SENIS

(susmukdamas)

O varge, vargel

KNIAZIAUS PILIŠ

Vestuvės; jaunieji sėdi prie stalo. Svečiai.

Mergaičių choras.

PIRŠLYS

Linksmas šiandieną vestuves mes keliam.
Na, sveikas, kniaziau su jauna kniazienne!
Duok, dieve, jums gyvent taikoj ir meilėj,
O mums visiems pas jūs dažniau puotaut.
Ko, jaunosios mergelės, jus nutilot?
Ko, baltosios gulbelės, neskardenat?
Ar daineles visas jau išdainavot?
Ar nuo dainų gerklelės jums išdžiūvo?

CHORAS

Piršlelis, piršlelis,
O tas šelmis piršlelis!
Jis jaunosios važiavo —
Į daržus įvažiavo,
Visą alų išliejo,
Kopūstus jis paliejo,

Tvoros tuinui lenkėsi,
Vartų stulpui meldėsi:
Mielas stulpe, stulpeli,
Man parodyk kelelį
Pas jaunąją važiuoti.
Piršleli, susipraski,
Piniginę greit suraski:
Kam kišenėj aukso stinga,
Tas mergelėm nepatinka ...

PIRŠLYS

Ak, juokdarės, ir išsirinkot dainą!
Na, na, jau imkit ir nebarkit piršlio.

(Mergaitėms dalina dovanas.)

VIENAS BALSAS

Per akmenėlius, per geltoną smėlį
Sraunioji upelė teka;
Srauniojoj upelėj žuvytės dvi plauko;
Žuvytės dvi, dvi mažosios kuojos.
O ar girdėjai tu, žuvyte sesute,
Apie žineles upių, apie naujienėles?
Kaip vakar jauna mergelė skandinos,
Skęsdama kaip savo mylimą prakeikė?

PIRŠLYS

Gražuolės! Kur ištraukėt tokią dainą?
Juk ji, atrodo, ne vestuvių; ne!
Kuri šią dainą vedė! A?

MERGAITĖS

Ne aš!..

Ne aš!.. Ne mes...

PIRŠLYS

Bet kas dainavo ją?

(Šnabždesys ir sujudimas mergaičių
tarpe.)

KNIAZIUS

Žinau, kas ji.

(Atsistoja ir tyliai sako savo arkli-
ninkui.)

Jinai čionai įslinko,

Skubiai išveski ją! Ir sužinoki,

Kas drįso ją įleist.

(Arklininkas prieina prie mergaičių.)

KNIAZIUS

(atsisėda ir kalba sau)

Jinai, ko gera,

Čia gali pridaryti man tiek triukšmo,

Jog aš iš gėdos nežinosiu, kur

Ir pasislėpt.

ARKLININKAS

Aš jos nesuradau.

KNIAZIUS

Ieškok! Jinai, žinau, čionai. Jinai

Dainavo šitą dainą.

SVEČIAS

Tai midus!

Ir kojas kerta, ir galvon landus! —
Tik per kartus: pasaldinti reikėtų . . .

(Jaunieji bučiuojasi. Girdėti silpnas
aiktelėjimas.)

KNIAZIUS

Jinai. Tai pavydus jos klyksmas.
(Arklīninkui.)

Kaip?

ARKLININKAS

Aš niekur jos nesuradau.

KNIAZIUS

Kvaily!

PAJAUNYS

(atsistodamas)

Gal metas bus kniazienę perleist vyrui
Ir apiberti apyniais jaunuosius?
(Visi sustoja.)

SVOČIA

Žinia, jau metas. Duokit gaidį čia.

(Jaunuosius vaišina kepta gaidiena,
paskui apiberia apyniais ir lydi į mie-
gamąjį.)

Kniaziene miela, nebijok, neverki
Ir būk klusni.

(Jaunieji nueina į miegamąjį, visi sve-
čiai išsiskirsto, pasilieka tik pajaunys
ir svočia.)

PAJAUNYS

Taurelė kur? Pernakt
Palangėmis turėsiu jodinėt, —
Tai neblogai vynu man pasistiprint.

SVOČIA

(jam pripila taurę)
Na, gerki į sveikatą.

PAJAUNYS

Ak, tai dėkui.
Juk viskas klojos neblogai, tiesa?
Tai bent vestuvės nors!

SVOČIA

Taip, dėkui dievui,
Gerai viskas, tik viena negerai.

PAJAUNYS

O kas?

SVOČIA

Ne vietoj dainą sudainavo
Ir ne vestuvių, dievažin, — kažkokią...

PAJAUNYS

Jau tos mergaitės — neiškęs jos niekaip
Neišdykavę. Čia ne vietoj buvo
Sudrumsti tyčia kniaziams vestuves!
Na, reikia eit ant žirgo sėst ir man.
Sudieu, kūmute!

(Išeina.)

SVOČIA

Ak, širdis nerimsta!
Lyg ne laiku šias vestuves mes kėlėm.

MENĖ

KNIAZIENĖ IR ŽINDYVĖ

KNIAZIENĖ

Girdi — trimitas; ne, ne jis parvyksta.
Ak, kai, močiute, buvo jis jaunikis,
Jis nuo manęs nė žingsnio nesitraukė,
Nuo veido nenuleisdavo akių;
Vos vedė — viskas klojasi kitaip.
Dabar prižadina mane anksčiausiai
Ir liepia žirgą pabalnoti jam;
Dievai jį žin, kur lig nakties jis trankos.
Sugrįžta, — vos jisai švelnesnį žodį
Man ištaria, vos vos švelnia ranka
Per baltą skruostą patapšnoja.

ŽINDYVĖ

Kniazienne miela, vyras — kaip gaidys:
Kakariekū! Plast plast sparnais — ir nér.
O moteris, kaip vargšė ta perekšlė, —
Sėdėk namie ir viščiukus perėk.
Kol dar jaunikis — argi neprisėdi, —

Nei geria, valgo — vis neatsižiūri.
Vos vedė — pilna rūpesčių naujų:
Tai reikia juk kaimynus aplankyti,
Tai vėl su sakalais medžioklėn jot,
Tai nelabasis išneša karan,
Tai šen, tai ten — namie ir nenusėdi...

KNIAZIENĖ

Kaip tu manai? Ar tik neturi jis
Slaptos meiluzės?

ŽINDYVĖ

Na, nenusidėk:
Ir kuo tave galėtų jis pakeisti?
Viskuo tu pranaši: grožių savuoju,
Protu ir papročiais. Tik pagalvoki:
Ir kur gi jam surast, jei ne tavy,
Vertesnę brangenybę?

KNIAZIENĖ

Maldas manas kad išklausytų dievas
Ir duotų man vaikų! Aš prie savęs
Mokėčiau vyrą vėl susigrąžinti...
O! Daug kieme medžiotojų. Ir vyras
Parvyko. Bet kodėl jo nematyt?

(Ieina šunininkas.)

Kur kniazius?

ŠUNININKAS

Liepė kniazius vykti mums
Namo vieniems.

KNIAZIENĒ

O kur jis pats?

ŠUNININKAS

Jis vienas

Miške, pakrantēj Dniepro, pasiliko.

KNIAZIENĒ

Ir kniazių jūs išdrįsote palikti

Vienui ten vieną? Stropūs jūs tarnai!

Tuoju atgal, tuoju pas jį skubėkit!

Sakykite, kad aš siunčiau pas jį.

(Šunininkas išeina.)

Ak, mano dieve! Juk miške per naktį

Laukiniai žvėrys, tai plėšrus žmogus,

Miškinis trankos — daug nelaimei reik?

Tuoju žvakes uždeki prieš ikoną.

ŽINDYVĖ

Lekiu, lekiu, širdėle...

DNIEPRAS. NAKTIS

UNDINĖS

Linksmajam būrely
Iš gelmių gilių
Mes naktį išplaukiam
Pažaist mėnuliu.

Maľonu mums naktį juodą,
Kai paliekam dugną mes;
Laisvė ir tikra paguoda
Upės perskrosti gelmes;
Išdainuoti turim valią
Savo vargo daineles
Ir vėjelį kviestis galim
Išdžiovint kasas žalias.

VIENA

Tilkit, tilkit! Nersim kūlio, —
Paukštis slepiasi kelme.

KITA

Tarp vandens ir tarp mėnulio
Kažkas vaikščioja žeme.

(Neria į vandenį.)

KNIAZIUS

Nenoromis prie šių liūdnu krantų
Mane nežinoma jėga taip traukia.
Čia viskas praeities dienas man mena
Ir žydinčios jaunystės ir laisvos
. Taip mylimą, nors gaudų, padavimą.
Čia meilė kažkada mane sutiko,
Audringa meilė — nuostabi, laisva.
Buvau laimingas aš, pamišėlis!
Ir taip lengvai drįsau pabėgt nuo laimės. . .
Pažįstami, gaudingieji krantai!
Atpažįstu apylinkių vietoves —
Malūnas, štai! Tiktai vieni griuvėsiai;
Nutilo linksmas velenų užimas;
Sustojo girnos, — gal ir senis mirė.
Jis ne ilgai, vargšelis, dukros verkė.
Takelis vingė čia — seniai užžėlė,
Seniai, seniai čia nebevaikšto niekas;
Sodelis buvo čia, tvora aptvertas, —
Nejau užaugo garbanotais krūmais?
Ak, štai ir ąžuolas, tas apžadinis;
Čia ji, apglėbusi mane, nutilo. . .
Ar gali būti?

(Kai prieina prie medžio, nubyra
lapai.)

Ką tai reiškia? Lapai

Staiga pageltę su triukšmu nubiro,
Apkrito jie, lyg pelenais, mane.
Štai prieš mane pajuodęs, plikas stovi,
Tarytum prakeiktasis medis.

(Ieina senis, skarmalais apsikarstęs,
pusplikis.)

SENIS

Sveikas,

Sveikutis, žente!

KNIAZIUS

Kas?

SENIS

Čionykštis varnas.

KNIAZIUS

Ar tai malūnininkas tu!

SENIS

Juokai tik!

Malūną pardaviau velniam krosniniam,
Pinigėlius atidaviau globoti
Undinei, pranašingai savo dukrai.
Dugne jie Dniepro upės užkasti, —
Žuvelė vienaakė saugo juos.

KNIAZIUS

O nelaimingasis, pamišęs jis!
Mintis klaidi, lyg debesys audroj.

SENIS

Ko vakar nesirodei tu pas mus?
Mes kėlėm puotą ir ilgai vis laukėm.

KNIAZIUS

Kas laukė?

SENIS

Kas? Suprantama, duktė.
Žinai, aš pro pirštus žiūriu į viską
Ir duodu laisvę jums. Tesėdi ji
Nors kiaurą naktį su tavim kartu, —
Nė žodžio aš.

KNIAZIUS

Malūnininke, vargše!

SENIS

Koks aš malūnininkas, juk tau sako:
Aš varnas, ne malūnininkas. Ak, tiesa:
Kuomet — tu pameni — panėrė ji
Į upę, paskui ją ir aš nubėgau,
Ir šokt nuo skardžio taikiau, bet staiga
Aš pajutau — du stiprūs man sparnai
Iš pažastų išaugo netikėtai,
Ir jie ore sulaikė. Nuo tada —
Tai čia, tai ten skraidau, tai palesu
Pastipusios karvienos, tai pasėdžiu
Kapinėsė, krankiu.

KNIAZIUS

O koks graudumas!
Kas rūpinas tavim?

SENIS

Taip, taip, mane gi
Aprūpina gerai. Aš pasenau,
Tai ir išdykau. Dėkui, rūpinas, prižiūri
Undinė.

KNIAZIUS

Kas?

SENIS

Dukraitė.

KNIAZIUS

Negaliu

Aš jo suprasti. Seni, tu miške
Badu numirsi, žvėrys sudraskys
Tave. Gal nori eit į mano pilį
Gyvent?

SENIS

Į tavo pilį? Dėkui! Ne!

Tu suviliosi, o paskui pasmaugsi
Mane karoliais. . . Gyvas čia ir sotus.
Ir laisvas. Ne, į tavo pilį neisiu.

(Išeina.)

KNIAZIUS

Dėl šito visko — kaltas aš! Klaiku
Netekti proto! Daug geriau numirt:
Į mirusį mes žiūrim pagarbiai,
Mes meldžiamės už jį. Mirtis kiekvieną
Sulygina. Tačiau žmogus, kuomet
Netenka proto, daros ne žmogus:
Be reikalo duota kalba jam — žodžių
Nevaldo jis. Jame žvėris tik savo
Pažįsta brolių, šaipos iš jo žmonės;

Viskam jis laisvas, dievas jo neteisias.
O, vargšas senis! Išvaizda viena
Man atgailos visas kančias sukėlė.

SUNININKAS

Štai jis! Vos vos mes jį čionai suradom!

KNIAZIUS

Ir ko jums čia?

SUNININKAS

Kniazienė čia mus siuntė.
Bijojo dėl tavęs!

KNIAZIUS

Sunku pakęsti
Jos rūpestį! Nejaugi aš dar vaikas,
Kad žingsnio žengti negaliu be auklės?

(Išeina. Undinės pasirodo viršum
vandens)

UNDINĖS

Ką gi, sesės, ar neverta
Pavyjėti juos laukų?
Švilpimu, juoku pabertu
Ar nepabaidyt žirgų?

Jau vėlu. Lauks gojai ryto,
Šąla jau gelmė tyra,
Sodžiuoj jau gaidžiai pragydo
Ir mėnulio nebėra.

VIENA

Dar pabūsim, nusiplovę.

KITA

Ne, pavargus jau esu, —
Mūsų laukia jau valdovė,
Mūs pikčiausioji sesuo.

(Dingsta.)

DNIEPRO DUGNAS

Undinių pilis.

(Undinės verpia, susėdę apie savo valdovę.)

VYRESNIOJI UNDINĖ

Gana jau verpti! Saulė nusileido,
Stulpu mėnulis spindi mums. Pakaks jau!
Sau plaukite po dangumi pažaišt,
Tiktai šiandie jūs nieko nepalieskit:
Nedrįskite kutenti nei keleivio,
Nei privaryti bradinių žvejams
Žolių ir mauro, nei vaikelio upėn
Vilioti pasakom apie žuvytę.

(Ieina Undinė.)

Kur tu buvai?

DUKTĖ

Aš žemėje lankiausi
Pas seneliuką. Prašo vis manęs

Iš dugno jam tuos pinigus surinkti,
Kuriuos jis kažkada mums vandenin
Sumetęs. Aš ilgai, ilgai ieškojau;
O kas tie pinigai, aš nežinau dar,
Tačiau aš pririnkau jam riešukučias
Įvairiaspalvių ir gražių kriauklelių:
Labai jis džiaugėsi.

UNDINĖ

Kvailys šykštuolis!

Klausyk, dukrel! Dabar aš tavimi
Pasitikiu. Į mūsų krantą šiandien
Ateis toks vyras. Palūkėki tu
Ir eik jo pasitikti. Jis mums savas,
Jis tavo tėvas.

DUKTĖ

Tas, kuris tave
Pametęs, moterį sau kitą vedė?

UNDINĖ

Tas pats; prie jo švelniai tu prisimeilink
Ir viską jam papasakok, ką tu
Žinai apie gimimą savo; netgi
Apie mane. Ir jei paklaustų jis,
Ar pamiršau aš jį, ar ne, — sakyk,
Kad vis prisimenu ir myliu jį,
Ir laikiu jo. Tu supratai mane?

DUKTĖ

O, supratau.

UNDINĖ

Tai eik!

(Viena.)

Ir nuo tada,

Kai aš be sąmonės kritau į upę,
Kaip atkakli, paniekinta mergaitė,
Ir Dniepro upės gelmėse tapau
Tiktai galinga ir šalta undinė,
Kiekvieną dieną aš vien keršto trokštu.
Bet jau atėjo, rodos, valanda.

K R A N T A S

KNIAZIUS

Kokias liūdnas mintis ir sielvartingas
Susitikimas vakarykštis kelia!
O nelaimingas tėve! Kaip klaiku!
O gal jį vėl sutiksiu ir šiandieną,
Ir jis sutiks palikti šitą mišką
Ir persikelt pas mus. . .

(I krantą išeina Undinė.)

Ką aš matau!

Iš kur tu, nuostabus vaikuti?
